

Nota per a la Ponència en matèria de la llei per a un text refós de l'articulat tributari.

Barcelona, 17 de juliol de 2019

Il·lustres senyores i senyors diputats,

En primer lloc, us voldria traslladar l'agraïment en nom de la Plataforma per una Fiscalitat Justa, Ambiental i Solidària la invitació feta per part de la Presidència de la Comissió d'Economia i Hisenda per tal de comparèixer en relació a la Proposició de Llei de redacció d'un text refós de les disposicions legals en matèria de tributs cedits per l'Estat i la Proposició de Llei per la qual s'autoritza la delegació legislativa per a refondre la normativa legal vigent en matèria de tributs cedits. No és el primer cop que aquesta institució ens interpel·la en relació a qüestions tributàries i esperem que no sigui l'últim cop. No podem sentir més que honor i responsabilitat en aquestes crides que atenem i atendrem sempre amb molt de gust.

La nostra Plataforma està formada per una munió de persones i organitzacions de la societat civil (sindicats, entitats veïnals, entitats cíviques, associacions ecologistes, etc) que des de fa ja uns quants anys compartim la preocupació pel model fiscal a Catalunya. Així, posem èmfasi en dues qüestions primordials: la primera és la relativa a la pedagogia entorn a la qüestió fiscal, la seva centralitat en el sosteniment del nostre estat del benestar, tot denunciant situacions de frau, organitzant espais de diàleg i debat, acostant la fiscalitat a la realitat del carrer. La segona és la defensa de dos elements que considerem essencials a l'hora de parlar de justícia fiscal com són els principis d'equitat i de progressivitat del nostre sistema fiscal. Cal demanar més a que qui més té, i això hauria d'estar en la base de la definició de qualsevol model tributari de país.

Les proposicions de llei que aquí es plantegen tenen com a objectiu reforçar el principi de seguretat jurídica en l'àmbit dels tributs cedits per l'Estat i que al llarg dels anys han estat objecte de nombroses modificacions legislatives. Aquesta dispersió normativa, a banda de comportar un augment en els costos de compliment de les obligacions tributàries també afavoreix, molt sovint, l'incompliment involuntari de les obligacions tributàries. De manera que el fet de donar major claredat a la normativa en matèria de tributs cedits mitjançant la integració en un únic corpus normatiu de totes les disposicions que afecten a aquesta matèria cal valorar-la positivament en la mesura que ajuda a augmentar la seguretat jurídica.

Abans d'entrar en el contingut del que hauria de ser aquest text refós, permeteu-me un parell de reflexions prèvies. La primera, fa referència a la manera com es pretén elaborar aquesta llei. Si bé és cert que a altres comunitats autònomes ja s'han elaborat textos refosos sobre els tributs estatals cedits, també és cert que la tradició i pràctica legislativa catalana segueix

camins formals diferents d'altres territoris de l'Estat espanyol. Així, i seguint la tradició de codificació del Dret català, aquest Parlament va aprovar el Codi Tributari que, al recollir multitud de normes tributàries sota un únic paraigües jurídic, ve a reduir precisament els riscos d'inseguretats jurídica. Així, i amb un caràcter obert i flexible es preveu la incorporació en l'esmentat Codi de les disposicions generals del sistema tributari i l'organització de l'administració tributària de Catalunya. Al mateix temps, la creació del Codi preveu també la incorporació en un Llibre ad-hoc, de la regulació dels impostos, taxes i altres tributs aplicats per la Generalitat de Catalunya, és a dir, els tributs propis. En aquest sentit opinem que seria bo la inclusió de la compilació normativa que es pretén amb aquesta Proposició de Llei en el si del Codi Tributari de Catalunya, seguint la metodologia de codificació establerta pel mateix. La segona reflexió prèvia que volíem fer va connectada amb l'anterior i fa referència a l'àmbit objectiu del text legislatiu refós. Aquest es limita, com ja s'ha fet en altres comunitats autònomes de règim comú, als tributs estatals cedits en el marc de la LOFCA i de la conseqüent llei de cessió de tributs. Però, en el cas de la Generalitat de Catalunya disposem d'una gran quantitat de tributs propis que comencen a experimentar, alguns d'ells, modificacions legislatives. Seguint la mateixa lògica inspiradora de reduir la inseguretats jurídica seria convenient incorporar també la regulació dels tributs propis en un únic text refós dins del Codi Tributari. L'harmonització del contingut que es persegueix, pretén dotar aquesta norma d'uns criteris d'estructura i sistematització de l'articulat similars al marc jurídic vigent, la qual cosa entenem que només es pot fer dins de la lògica del Codi Tributari.

En aquest sentit, cal apostar per una estructura legislativa estable que pot respondre, per exemple, al següent esquema. Dins d'un Llibre específic dedicat als tributs estatals cedits, es configuraria un Títol dedicat a les normes substantives de cada tribut dins del qual es desplegarien tants Capítols com figures tributàries regulades. Un segon Títol podria reservar-se per a les normes formals i de gestió de cadascun dels impostos. I, finalment, un altre apartat, bé en forma de títol específic o de capítol addicional on es contemplin totes aquelles definicions transversals als diferents impostos. Alguns exemples d'aquestes definicions compartides poden ser les següents:

- què cal entendre per habitatge habitual a efectes fiscals;
- com es determina i quines definicions fem dels graus de minusvalidesa a l'hora d'aplicar els beneficis fiscals;
- quins són els criteris de valoració dels immobles que configuren les bases imposable dels diferents impostos;
- quina és la definició del que cal entendre per activitat econòmica i totes aquelles qüestions transversals que poden originar aspectes grisos en la seva interpretació pràctica.

Altres qüestions transversals a remarcar que poden ser objecte de regulació sistemàtica són:

- l'aprovació dels diferents models tributaris (no tots elaborats i publicats tal com preveu la llei de cessió de tributs)
- la utilització de la presentació telemàtica dels diferents models d'autoliquidació així com del compliment de la resta d'obligacions tributàries que deriven de l'aplicació dels tributs.

Centrant-nos únicament en la regulació de les figures tributàries estatals cedides, el primer que cal tenir present és que la regulació que ha vingut fent la Generalitat sobre aquests tributs es troba emmarcada en el model de finançament de les comunitats autònomes de règim comú aprovat per l'Estat. D'acord amb aquest, la Generalitat ha anat assumint i aprovant competències normatives amb major o menor grau sobre diferents impostos estatals. Actualment, el sistema de finançament està vigent amb efectes des de l'1 de gener de 2009, recollit en la Llei 22/2009, de 18 de desembre, per la que es regula el sistema de finançament de les Comunitats Autònomes de règim comú. A ningú no se li escapa que aquest model de finançament està caducat i que ja fa temps que s'hauria d'haver revisat. Davant la incertesa política no sabem ni quan ni en quin sentit podrà ser modificat i, per tant, com quedarà aquest àmbit competencial en matèria de tributs cedits la qual cosa pot afectar a l'aspecte objectiu d'aquest text refós. I en aquest punt volem expressar la nostra preocupació per l'estat de vigència de l'impost sobre el patrimoni, pendent cada any de la seva supressió per part de l'Estat. Si alguna cosa pot generar inseguretat jurídica màxima és la incertesa de l'existència mateixa d'un impost. A més, en aquest cas, trobem absolutament imprescindible no només la no supressió del mateix sinó l'aprofundiment de la tributació sobre les grans fortunes com a mecanisme d'avançar en un sistema tributari més just.

Entenem que una part de la tasca de consolidació ja es va fer satisfactòriament amb les disposicions sobre l'impost sobre successions i donacions a l'aprovar la Llei del Parlament de Catalunya 19/2010. De forma anàloga, i sota una única regulació es procedirà amb l'ITP i AJD, l'impost sobre el Patrimoni, l'Impost sobre determinats mitjans de transport; tributació sobre el joc; IRPF; i l'impost sobre hidrocarburs en la part que s'escaigui.

Dins d'aquest paquet competencial i d'acord amb allò establert en l'Estatut i en l'article 20 apartats 2 i 3 de la Llei Orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de Finançament de les Comunitats Autònomes, la Generalitat pot assumir les competències per a la resolució de les reclamacions economicoadministratives en els termes establerts en el segon paràgraf de la lletra c) de l'article 59.1 de la Llei 22/2009, de 18 de desembre, per la que es regula el sistema de finançament de las Comunitats Autònomes de règim comú. Esperem que, amb ocasió de l'aprovació d'aquesta Llei es doni compliment a aquest àmbit competencial i la Generalitat assumeixi efectivament les funcions de revisió actualment en mans del Tribunal Econòmic Administratiu Regional de Catalunya i passin a ser exercides definitivament a la Junta de Tributs.

Un altre aspecte a abordar, i pel que fa als beneficis fiscals regulats per la Generalitat sobre els tributs estatals, és una connexió amb les lleis pressupostaries on s'elabora la memòria de beneficis fiscals pel que fa a la seva estimació comptable a l'inici de l'exercici. Caldria introduir criteris d'oportunitat, de justificació i mecanismes de seguiment i control sobre les mesures legislatives que comportin beneficis fiscals en els tributs gestionats per la Generalitat. Entenem que per assegurar un sistema tributari just és imprescindible calibrar correctament els efectes i l'impacte que la introducció de nous benèfics fiscals tenen sobre la justícia del sistema tributari.

Finalment, i no estem segurs si aquest aspecte queda dins de l'àmbit objectiu del mandat d'aquest text refós, però voldríem destacar la importància d'afinar al màxim els mecanismes

de coordinació entre les diferents administracions, especialment en l'àmbit tributari. Si en l'àmbit internacional la millor eina per lluitar contra el frau fiscal és l'intercanvi d'informació automàtica, entenem que entre administracions tributàries que actuen en un mateix Estat aquests automatismes es pressuposen. De manera que instem a que la Generalitat de Catalunya participi intensament en els òrgans de coordinació amb l'AEAT respecte els tributs cedits. Observem com el sistema de finançament autonòmic preveu la cessió de la gestió d'alguns tributs, juntament amb la seva recaptació i certa capacitat normativa. D'altres, en canvi, se'n cedeix part de la recaptació però sense capacitat normativa (IIEE, IVA). I, finalment, d'altres impostos se'n cedeix rendiment, certa capacitat normativa però cap potestat en l'aplicació dels tributs, com ara l'IRPF. Avançar en la coresponsabilitat dels tributs no és únicament en obtenir un percentatge de la seva recaptació o tenir certa capacitat regulatòria sinó participar també en la gestió que es fa dels mateixos. Per aquest motiu l'Administració tributària de la Generalitat hauria de tenir veu i vot en els òrgans de l'AEAT on es defineixen i s'executen les polítiques de control i gestió sobre els tributs dels quals té cedits elevats percentatges del seu rendiment com IRPF, IVA i IIEE.

El sistema tributari no és només un sistema de finançament sinó un instrument de política social redistributiva així com de reorientació de conductes cap a l'interès general.

I, si ens permeteu, una reflexió final. Tot i ser una mesura molt positiva i oportuna la d'elaborar un text refós sobre els tributs cedits no podem oblidar que en l'àmbit dels tributs, ja sigui en la seva part especial com en la general del sistema tributari, adquireix una importància cabdal el desplegament reglamentari. I en aquest nivell normatiu també caldria fer un esforç de síntesi. Perquè no oblidin mai la cita atribuïda a Romanones quan deia "*hagan ustedes las leyes que ya haré yo el reglamento*". I us puc dir com a funcionari que sóc que la cita té avui dia plena vigència.

Moltes gràcies per la vostra atenció i per la tasca realitzada en aquesta Comissió. Restem a la vostra disposició per a qualsevol qüestió que considereu que us podem ser d'utilitat.

Xavier Martínez Gil

Plataforma per una Fiscalitat Justa Ambiental i Solidària